

INDIJA, VADODARA – avgust 2017

POROČILO ENOMESEČNE IFMSA KLINIČNE IZMENJAVE

Ime, priimek, letnik:

Jerca Kranjc, 5. letnik, jerca.kranjc@gmail.com

Čas izmenjave:

od 1. 8. do 28. 8. 2017

Kraj izmenjave

Vadodara je mesto z od 2 – 4 milijoni prebivalcev (različni viri navajajo različne številke...). Nahaja se v zvezni državi Gujarat, vendar ni njeno glavno mesto. Od slednjega je oddaljeno približno 110 km ali 2h vožnje z avtobusom v smeri proti jugu. Univerza (Sumandeep Vidyapeeth) se nahaja na obrobju samega mesta, zato do centra potrebuješ od 30 – 45 min potovanja z rikšo ali taksijem. Mesto velja za enega izmed zelo varnih v Indiji, tako podnevi, kot ponoči.

Največja znamenitost se nahaja v samem centru. To je Laxmi Vilas Palace – palačo pravega kralja Vadodare! Ja, določena mesta v Indiji imajo še vedno kronane glave, vendar gre bolj za status in ohranjanje tradicije, kot pa dejansko vladanje ljudstvu. Poleg standardnih indijskih znamenitosti tipa smeti vsepovsod, obvezna uporaba troblje, ponoči izključno dolgih avtomobilskih luči, krav na cesti, čelada, kaj je že to?, to mesto premore še en velik kip hinduističnega boga Šive in nekaj obokanih vhodov v mesto. Ulic je ogromno, zato če se sami podate v mesto z rikšo (sploh pa če sami hodite po mestu), svetujem prenos google zemljevidov brez povezave in uporabo GPS storitve. Tako se veliko lažje znajdeš in tudi voznikom lažje razložiš, kam naj te peljejo. Ostalih znamenitosti v samem mestu nam niso pokazali oz. jih nismo našli.

Slika 1 Laxmi Vilas Palace

Viza

Za Indijo je potrebna viza, za izmenjavo nam je zadostovala turistična viza. Če potuješ za krajše obdobje, svetujem nakup e-vize na spletni strani <https://indianvisaonline.gov.in/visa/index.html> - ta je uradna in edina veljavna stran. Cena je 48 USD, veljavnost 60 dni, vendar je v primeru daljšega potovanja ne moreš podaljšati. Če želiš ostati daljši čas, ti na Indijskem veleposlaništvu ponujajo turistično vizo za 192€ za obdobje do petih let, ne vem pa kako je z »Entry visa«, ki je nekoliko cenejša in jo lahko dobiš za obdobje do enega leta.

Skratka, najbolj elegantno je, da izpolniš obrazec na spletni strani (najkasneje 4 dni pred prihodom v državo), naložiš scan potnega lista in slike (pazi, da sta formatu, ki ga zahtevajo), plačaš 48 USD in natisneš vizo na tej strani: <https://indianvisaonline.gov.in/evisa/PrintApplication> (izpis iz potrditvenega maila na carini ni dovolj). Še namig: takoj ko začneš izpolnjevati vlogo, si prekopiraj tudi številko vloge, v primeru, da se ti med izpolnjevanjem sesuje računalnik ali po nesreči zapreš stran z obrazcem... Tako lahko na podlagi te številke zgolj nadaljuješ z izpolnjevanjem, namesto da vse izpolnjuješ še enkrat. ;)

Zdravje

Pred odhodom ni bilo potrebno opraviti nobenega testa. Cepila sem se proti hepatitisu A ter tifusu. Za malarijo v tem področju ni več velikega tveganja, zato v naši potovalni ambulanti ne predpisujejo profilakse. Kolegi iz Italije so sicer jemali doksiciklin, kolegica iz Avstrije celo Malaron (ona je bila cepljena tudi proti steklini in vsem živem... Na koncu je za to porabila več denarja, kot za letalsko karto..), vendar ni potrebno pretiravati. Če uporabljaš glavo in ravno ne čohaš vsakega psa, uporabljaš dober repelent (=Odomos, kupiš tam v trgovini - naši niso učinkoviti pa še veliko bolj dragi so) in dolge rokave (svetujem lanena oblačila), vse to je zadostna zaščita. Obvezno vzemi sabo probiotike, kakšno vrečko rehidracijskega praška in razkužilo. Slednjega v bolnišnici sicer poznajo, vendar pride zelo prav tudi izven bolnišnice. Mogoče še kakšen Lekadol, da ga imaš pri roki, drugače pa vse dobiš v lekarni na mestu. Tudi antibiotike brez recepta, ki jih, mimo grede, dajejo preventivno že samo, če te boli grlo in imaš malo vročine. V bolnišnici se lahko srečaš tudi s tuberkulozo, sploh na internističnem oddelku. Tam nimajo prav prilagojenih mask za to, zato si lahko po želji vzameš še kakšno profi masko od doma. Je pa res, da so kolegi, ki so bili na internističnem oddelku, nosili zgolj navadne maske.

Varnost

Varnost v državi variira od posameznih zveznih držav do mest v njih. Tako na primer Delhi velja za varno mesto po dnevi in zelo nevarno ponoči. Sama Vadodara velja za zelo, zelo varno mesto, dekleta lahko hodijo po mestu tudi zvečer. Vseeno pa v Indiji velja načelo, da zvečer hodiš okrog vsaj v paru. Tujci se

moramo paziti kakšnih žeparjev, predvsem v gneči. Skratka, spet uporabljam glavo in ni panike. Na precej očitno strmenje se pač moraš navaditi, ker ni smatrano kot nevljudno, vendar tudi ni nevarno. Dekleta najbolje pridejo čez, če nosijo kurti – njihovo nacionalno oblačilo ali po naše ohlapna tunika. Je zelo priročna, ker ti v njej ni vroče + če nosiš čisto bele ali oranžne (take kot Hare Krišnovci :D), potem se popolnoma zliješ z okolico in količina strmenja drastično upade (praktičen nasvet za vse solo avanturistke). Kupiš jih v Indiji, saj so veliko cenejše od tistih v Sariku! Na metrojih je prvi vagon navadno rezerviran za ženske. Vagone izključno za ženske najdeš tudi na vlakih, tudi na javnih avtobusih je vedno nekaj sedežev rezerviranih za njih. Če si sama in kupiš karto za deluxe avtobus, ti zraven vedno posedejo žensko. Fantje, za vas pač ni ekstra vagonov ali sedežev. Sori...

Drugače vas bodo kontaktne osebe na vse načine skušale prestrašiti, da sam pa res ne smeš v mesto, ampak sama nisem nikoli imela slabih izkušen. Tudi če se slučajno izgubiš v ulicah, vprašaj katerega koli prodajalca in veseljem ti bodo pomagali.

Denar

Valuta je indijska rupija (INR). Menjalni tečaji so seveda najbolj gnili na letališčih, zato tam svetujem menjavo manjše količine denarja, še bolje pa je, da denar kar dvigneš na enem izmed bankomatov. Večinoma (zaenkrat!) slednji še ne zaračunavajo provizij za dvig, tako da ga plačaš samo slovenski banki (kot vedno, ko dviguješ na tujem bankomatu). Najbolj splošno sprejeta kartica je Visa, sledi Mastercard, na več bankomatih lahko dviguješ tudi z Maestro. Kar se tiče menjalnic, je najboljši tečaj imela Western Union, pa tudi kakšna manjša menjalnica v samem centru Vadodare. Zdi se mi, da je bil tečaj boljši, če si menjal evre, kot pa dolarje. V velikih trgovskih centrih lahko plačuješ načeloma z vsemi vrstami kartic, zunaj na ulici pa seveda izključno z denarjem. Še glede spletnih rezervacij... Žal lahko z mednarodno kreditno kartico kupiš zgolj letalsko karto in rezerviraš prenočišče, rezervacija sedeža na avtobusu ali vlaku je veliko večja umetnost! Za slednje sprejemajo zgolj indijske bančne kartice, zato za pomoč prosi kontaktno osebo ali pa karte uredi preko agencije.

Prevoz

Možnost prevoznih sredstev do Indije je seveda zelo pestra, vendar najbolj udobna je seveda ta z letalom. Sama sem si že januarja kupila karte pri Qatar Airways (Zagreb-Doha-Delhi in nazaj) za 380€. Januarja zato, ker imajo velike popuste. Drugače pa so leti v Azijo postali zelo poceni. Tudi, če si karto rezerviraš že samo en mesec pred odhodom, jo lahko dobiš za samo 420€ (Emirati). Dobre ponudbe ima tudi Turkish Airways. Če greš v Vadodaro, se ti splača tudi let na Mombay. Prej malo premisli, če in kam boš potoval po zaključku izmenjave in se odloči katero letališče (Delhi/Mombay) ti bolj ugaja ob vrnitvi

domov. Če greš v Rajastan, potem raje izberi Delhi, da ti potem ne bo treba spet zapravljati denar za notranji let do Mombay-a. V vsakem primeru pa potrebuješ notranji let iz Delhija ali Mombay-a do Vadodare, če boš takoj začel z izmenjavo. Sicer je še možnost vlaka, ampak kot sem omenila prej, je rezervacija bolj zapletena. Trik glede notranjega leta: primerjaj cene pri posrednikih prodaje (ala farecompare.com), poišči najugodnejšega prevoznika in kupi karto preko njegove originalne spletne strani. :D Notranji let iz Delhija me je stal okrog 50€, rezervirala pa sem kakšen mesec prej.

Komunikacija pred izmenjavo

Glede komunikacije je seveda vedno loterija, koga dobiš kot kontaktno osebo. :D V mojem primeru je vse teklo brez problemov, prvi mail sem jim poslala sama, potem pa so me kontaktirali sami. Je pa res, da se vsaj en mesec pred začetkom izmenjave ne zgodi nič. Ko je bila ustvarjena FB skupina, me je LEO takoj vključil v njo, tudi na moja vprašanja so odgovarjali v roku nekaj ur.

Sprejem s strani tujih študentov

Moja kontaktna oseba je me prišla iskat na letališče. Ker je let imel zamudo in sem prišla res pozno, sem prespala pri njej, naslednji dan pa me je peljala v kampus, kjer sem bila tudi nastanjena cel mesec. Uredila mi je tudi SIM kartico, vendar žal na njeno ime, tako da sem jo morala ob odhodu vrniti. Zato svetujem, če nameravaš potovati še po izmenjavi, piši kontaktni osebi še pred odhodom, da naj ti ne kupuje SIM kartice na njeno ime, ampak naj to uredita potem skupaj na tvoje ime. Tako ne boš omejen na WI-FI, ki ga že tako težko najdeš. ;) Drugače mi je moja kontaktna oseba potem pomagala še pri rezervaciji kart za kasnejše potovanje, odpeljala me je na en festival in zadnji dan tudi na avtobus. Skratka, vse se je dalo zmenit! Določene kontaktne osebe od drugih študentov, so nam organizirale tudi krajša potovanja ali pa obisk kulinaričnih presežkov ob večerih. ;)

Nastanitev

Za čas izmenjave sem bila nastanjena v kampusu v študentskem domu oz. hostlu, kot mu pravijo tam. Hostli so ločeni za fante in punce. Sobo sem si delila še z eno (netipično) Italijanko, s katero sva se ujeli že v prvi sekundi! :D Soba je bila pa takole... Sama sem imela veliko srečo pri dodelitvi, saj v tej sobi ni bilo čutiti vlage. V določenih drugih sobah žal ni bilo vedno tako. Pričakujte tudi, da to niso evropski standardi, kar pomeni da v WC-ju ni toaletnega papirja (tega lahko prineseš sam), glava tuša je fiksirana v steno, okrog pa tuš ni ograjen, kar pomeni da voda zaliva tudi WC, ki je poleg. Kar se tiče čiščenja, ti vsak dan prideta pospraviti kopalnico in pomit po tleh dve čistilki, ostalo je na tebi in tvojih navadah. ;) V vsaki sobi je tako ventilator, kot klima. Fantje so imeli tudi hladilnik! Voda ni bila na voljo

skozi cel dan, ampak zjutraj od 6.00-10.00 (med vikendi do 11.30), in popoldne od 17.00-22.00 (včasih morda tudi pol ure do eno uro dlje!). Voda iz pipe ni pitna, vendar je v vsakem hostlu tudi eden ali filtrov za vodo na hodniku. Sama sem uporabljala to vodo za pitje in nisem imela nobenih problemov, prav tako ostali kolegi. Do jedilnice sem imela nekje 50 m, do bolnišnice pa še dodatnih 50 m. Skratka, lahko bi šel tudi v copatih in pižami, če bi bilo sprejemljivo. ;) Na voljo smo imeli tudi Wi-Fi, vendar je delal smo in izključno za WhatsApp, včasih še za Messenger, na vse Google aplikacije in ostale spletne strani (razen rtvslo.si) pa pozabi, saj so vse blokirane. Edina rešitev tu so mobilni podatki na indijski SIM kartici, preko katerih dela vse!

Slika 3 Hostel od zunaj...

Slika 2 ... in notri.

Prehrana

Indija je raj za vegetarijance in tudi za vegane se najde veliko dobrot. Kampus v Vadodari je veg. only, kar pomeni, da pozabi na meso in jajca. Živil s temi sestavinami se ne dobi nikjer v kampusu, niti v trgovinadah znotraj mesta, za to moraš v mesto. V jedilnici so nam priskrbeli en topel obrok na dan (samopostrežba), za 3360 INR (to je z DDV pribitkom, za katerega ti nihče ne pove prvi dan in vse skupaj tako nanese nekje 45€) pa smo imeli na voljo tudi zajtrk, večerjo in malico za cel mesec. Hrana je bila meni osebno izjemna, saj sem velik ljubitelj indijske kuhinje, tisti z bolj občutljivimi želodci za čili pa niso bili tako navdušeni. Hrana sicer ni bila tako pekoča, kot tista v restavracijah zunaj (če so obrok pripravili res po indijskih merilih), vendar za mnoge še vedno preveč. Zato so ob večerih navadno hodili ven v McDonald in podobne fore, ali pa so šli eno nadstropje višje v kantino po sendvič. Cene zunaj so seveda odvisne od restavracije, gibajo se nekje od 1,5€ - 8€ za obrok. Po hrani iz jedilnice v kampusu ni nihče

imel driske, tudi po tisti iz različnih restavracij so le redki imeli težave. Je pa res, da nikoli nismo jedli na stojnicah.

Slika 4 Večerja v jedilnici

Delo v bolnišnici oz. inštitutu

Izmenjavo sem preživela na Pediatričnem oddelku, kjer smo lahko zgolj in samo opazovali. Vsake toliko si lahko pregledal kakšnega pacienta, vendar ne pogosto. Zjutraj smo ob 9.15 začeli z vizito, ki zgloda tako, da je prisoten glavni zdravnik in njegovih 3-5 specializantov. Eden od njih poroča o pacientu (navadno v angleščini, sicer pa odvisno od glavnega zdravnika, pri dveh zdravnicah so govorili izključno hindi ali gujarati...), potem pa jih zdravnik sprašuje o vsem mogočem, od teorije bolezni do diferencialne diagnoze, zdravljenja,... Tudi ti imaš možnost, da pokažeš svoje znanje! :D Če ti kaj ni jasno, samo sprašuj. Po zaključeni viziti lahko bereš kartone, kramljaš s specializanti ali pripravniki, pacienti so tu govorili le gujarati, redki angleško. Če ti dopoldne še ni bilo dolgčas, ti bo pa res po kosilu, ker si prebral že vse kartoteke. Ampak! Obstaja rešitev, takorekoč vsak dan imajo kakšno predavanje za specializante ali pa predstavitev, tako da ravno ne umreš od dolgčasa. Lahko greš pa tudi v ambulanto, kjer se dogaja mnogo več, ampak ambulanta dela samo dopoldne. Lahko greš tudi pogledati na kakšen drug oddelek, recimo na interno ali pa na kirurgijo. Na interni imaš vedno zanimive primere, na kirurgiji pa lahko dejansko asistiraš in tudi sam narediš kakšen šiv. Tudi na pediatriji vidiš mnogo norih primerov (npr. ogromno mielokelo, Willsonov sindrom, hude anemije (Hb pod 20!!!), rahitis, hidrocefalus,...). Glede razporeditve skozi cel mesec: nisi vedno na enem mestu, nekaj časa si na oddelku, potem na intenzivni enoti (na pediatriji sta ločeni za otroke in za novorojenčke) in v ambulanti. Na pediatriji smo se razporedili sami, na kirurgiji in interni so jim sami naredili raspored. Še glede oblačil, formalna obleka

pri njih pomeni: za ženske kurti (tunika), (hlače/pajkice) in karkoli od flip-flopsov (po domače japank) naprej, moški pa srajce in hlače (izogibajte se kavbojk). Kratke hlače niso dovoljene. Halje nosijo samo študentje in medicinske sestre. Mi smo nosili navadne kratke majice, kakšne ne preveč vroče hlače in haljo. Delovni teden traja od ponedeljka do sobote. Od ponedeljka do petka si na kliniki dopoldne in popoldne (do 17.00 oz. odvisno kdaj dobiš podpis :D), v soboto pa samo do 12.30. Načeloma ne bi rabili biti tam še v soboto, ampak ker smo bili tam avgusta, je bilo toliko festivalov in posledično prostih dni, da če ne bi hodili še v soboto, ne bi imeli zadosti podpisov za prisotnost.

Slika 5 Pediatrični oddelek s 100 posteljami

Mentorstvo

Mentorja na pediatriji dejansko nismo imeli. Dodelili so nam eno specializantko, ki ni bila ravno navdušena nad tem, da nam mora vsak dan podpisovat prisotnost, kaj šele, da bi nam hotela kaj povedat. Zato smo se raje držali zdravnikov in njih skušali izvedeti čim več.

Socialni program

Kje naj sploh začnem.. Zelo pohvalno je bilo od naših kontaktnih oseb, da so nas ob večerih peljale ven jest ali pogledat kakšno dogajanje ob festivalih v mestu. En vikend smo odšli v Ahmedabad in si ogledali mošejo, tempelj, enega izmed največjih getov v celi Indiji. Tudi v zabaviščni park smo šli! Ob naslednji priložnosti smo odšli v bližnjo (1h oddaljen kraj spada v pojem blizu) mestece Champaner. V njem sta dve strašno imenitni mošeji, v tisto večjo lahko tudi vstopiš (vstopnina 500 INR ali 6,6€). Menda je znotraj zelo lepa, vendar mi žal nismo imeli časa za ogled. Nekoliko višje na hribu pa lahko izkusiš pravi Hinduistični tempelj z veliko maso ljudi in omamnimi dišavami dišečih palčk.

Nacionalni družabni program je potekal štiri dni v Goi. Tam so se nam pridružili še trije študentje, ki so bili na izmenjavi v Nashiku. Največji problem je bil sami v organizaciji in predvsem v komunikaciji. Glavni organizator je dajal velike obljube in zagotovila, vendar na koncu smo za denar, ki smo ga vložili, dobili zelo malo. Kljub zagotovitvam, da je v ceno vključeno vse in da so rezervirane vse karte, smo 2 dni pred odhodom spoznali, da še vedno nimamo rezerviranih kart za vlak do Mumbaja, od kjer smo naprej nadaljevali z letalom. Isti scenarij se je ponovil na poti nazaj. Ravno tako, smo morali doplačati za vse avtobuse, ki so nas vozili po Goi. Na koncu smo tuji študentje vzeli stvari v svoje roke in smo si ogleda zorganizirali sami. Saj ne rečem, Goa je zelo lepa, imeli smo priložnost, da se vržemo v valove Arabskega morja, opazujemo nore zahode na ogromnih plažah, si ogledamo čudovito naravo, nekateri so izkusili tudi radosti in grenkobe izposoje skuterja, ampak organizacija s strani Indijcev je bila resnično porazna in zelo potratna za indijske standarde.

Organizirali so nam tudi Internacionalno večerjo, ki to ni bila. Še dobro, da je vsak izmed nas imel neke obstojne sladke prigrizke iz naših držav, saj nismo imeli dostopa do kuhinje, da bi pripravili kaj zares tradicionalnega. Tudi Indijci nam niso pripravili nič posebnega, razen ene navadne dostave indijske hrane in »pool party«, kot ga lahko vidimo v ameriških filmih z otroci bogatih staršev.

Skratka, družabni program je bil toplo-hladen. Od vseh so se žal res najbolj porazno izkazali ravno tisti na najvišjih mestih IFMSA, medtem ko so naši gostitelji naravnost blesteli pri predstavljanju prave Indije!

Slika 6 Ena izmed plaž v Goi

Splošna ocena izmenjave

Takoj bi šla nazaj! Ne glede na slab vtis glede organizacije, smo se imeli res super. K temu je verjetno tudi veliko pripomoglo to, da smo se kot skupina dvajsetih tujih študentov zares dobro ujeli. Dobila sem neprecenljiv vpogled v mnogo različnih kultur, tako med tujimi študenti, kot v sami Indiji. Tudi klinični primeri so bili zares edinstveni. Toplo priporočam vsem!

Potrebnik

Na izmenjavo nujno vzemi majice, ki jih ne ceniš preveč in po možnosti ne belih, saj govorimo o Aziji = veliko praha = veliko švicanja = hitro in zelo lepo umazana oblačila, katere je treba večkrat preprati na roke. Saj obstaja človek, ki pride po tvoja oblačila, ti jih opere in zlika, vendar jih dobiš nazaj šele čez 2 dni, če so prazniki pa še kasneje, zato je bolj praktično prati na roke. Torej ne pozabi še na kakšno pralno milo in nekaj metrov vrvi, da boš lahko oblačila razobesil po sobi. Belih majic tudi nihče ne nosi na kliniki. Scrubbse si lahko kupiš tam, saj so veliko cenejši, kot če jih kupiš tu. Od obutve so na kliniki popolnoma sprejemljive japanke, mi smo po večini vsi prinesli crocse, ampak, če si na tesnem s prostorom, so japanke dovolj. Za romanja po mestih pa so seveda najboljše teve, ker se na razdalje z njimi lažje hodi, kot z japankami + ob nalivih se hitro posušijo in enostavno jih opereš, če zabredeš v blato..kakršno koli že.. :D Če nisi vajen azijskih WC-jev svetujem, da za začetek prineseš s sabo eno rolco papirja, tam pa dokupiš večje količine po potrebi.

Dokumentacija: ker Indijci res ne vedo, kaj je to organizacija, si na mail pošli (ali pa vsaj naloži na telefon) vse dokumente, ki si jih naložil na spletno stran od IFMSA, saj jih bodo sigurno hoteli tudi na univerzi. Ravno tako si naloži scan tvoje fotografije, ki jo navadno predložiš za izdelavo dokumentov. Da o skeniranem potnem listu sploh ne govorim. Slednjega te bodo največkrat prosili in že prvi dan boš ostal brez vseh kopij, ki jih imaš s sabo. xD Torej, backup na mailu in telefonu je rešitev!

Približna razdelitev stroškov

Letalska karta povratna 380€ + en notranji let 50€

Hrana cel mesec na kampusu: 45€

Hrana zunaj: ne vem.. recimo do 20€ v celem mesecu

Družabni program v Goi: 90€ (osnovna cena) + 90€ doplačil v Goi za avtobuse, hrano in vstopnine

4 krajša/vikend potovanja od hrane do prevozov: 80€

Prevozi v center Vadodare: do 2€/povratno vožnjo